

Asia

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi neuvoston asetuksen 95/93 muuttamisesta väliaikaisista helpotuksista slotien jakamisenkäyttöäntöihin yhteisön lentoasemilla Covid-19-pandemiatilanteessa.

Kokous

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Asetusehdotuksen käsittely alkoi neuvoston ilmailutyöryhmässä 17.12.2020 ja se jatkuu 6.1.2020. Tarkoitus on saada neuvoston kanta asiaan mahdollisimman nopeasti niin, että puheenjohtaja saisi valtuudet neuvotella Euroopan parlamentin kanssa ehdotuksesta yhteinen kanta mahdollisimman nopealla aikataululla.

Suomen kanta

Valtioneuvosto tukee ehdotusta pääpiirteissään ja pitää tärkeänä, että asetus saadaan mahdollisimman pian voimaan. Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että slotien jakamisessa EU:n ja kolmansien maiden lentoyhtiöiden välillä noudatetaan kansainvälistä vastavuoroisuutta sekä säännöt ovat mahdollisimman paljon linjassa muiden maanosien ratkaisujen kanssa. Valtioneuvosto myös pitää tärkeänä, että asetus sisältäisi säännökset poikkeustilanteeseen varautumisesta niin, että lentoasemien slotien jakamista koordinoivien ns. slot koordinaattoreiden tulisi hyväksyä slotien käyttämättä jättäminen, jos lähtömaan tai kohdemaan hallitus rajoittaa tai estää matkustamista mm. matkustusvaroituksilla, sulkemalla rajat, rajoittamalla matkustajamääriä, karanteenivaatimuksilla, hotellien yms. sulkemisella, lentomiestistöä koskevilla rajoituksilla. Tällaisissa poikkeustilanteissa käyttämättä jääneet slotit eivät siten saisi vaikuttaa lentoyhtiön mahdollisuuteen saada seuraavalla kaudella vastaavia slotteja. Lisäksi on tärkeää, että asetusehdotusta täsmennetään sellaiseen suuntaan, joka lisää poikkeuksellisessa tilanteessa matkustajien ja lentoyhtiöiden ennakoitavuutta ja ottaa paremmin huomioon ympäristönäkökohdat.

Pääasiallinen sisältö

Neuvoston asetuksella (ETY) 95/93 säädellään lentoyhtiöille jaettavien lähtö- ja saapumisaikojen (ns. slotien) jakamista EU:n lentoasemilla ns. ”käytä tai menetä”-periaatteen mukaisesti. Lentoyhtiön on käytettävä 80-prosenttisesti edellistä kesä- ja talvikautta varten saamansa slotit, jos lentoyhtiö haluaa pitää saamansa oikeudet myös

seuraavaa aikataulukautta varten. Etenkin maaliskuusta 2020 alkaen Covid-19-tilanne on johtanut lentoliikenteen voimakkaaseen laskuun ja lentoyhtiöt ovat joutuneet historiansa vaikeimpaan kriisiin. Lentoliikenne on pandemian aikana laskenut pahimmillaan vain 10-20 prosenttiin normaalitilanteesta ja edelleen marraskuussa pandemian toisen aallon aikana lentoliikennemäärät ovat laskeneet noin 65 prosenttia normaalitilanteeseen verrattuna. Koska lentoyhtiöt eivät voi lentää normaalilentoja, on tärkeää, että poikkeuslainsäädännöllä lentoyhtiöt voisivat säilyttää entiset slotinsa, kun palataan takaisin normaalitilanteeseen.

Euroopan komissio antoi 16 päivänä joulukuuta 2020 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi lähtö- ja saapumisaikojen jakamista yhteisön lentoasemilla koskevista säännöistä annetun neuvoston asetuksen (ETY) 95/93 muuttamisesta (COM(2020) 818 final). Asetuksen muuttamista koskeva asetus on jatkoa huhtikuussa 2020 hyväksytylle slot-asetuksen muutokselle (2020/459) sekä edelleen kyseisen asetuksen nojalla annetulle delegoidulle asetukselle (2020/1477). Edellisen asetusmuutoksen avulla turvattiin se, että lentoyhtiöt voivat pitää edelliskauden lentojen perusteella saamansa lähtö- ja saapumisaikat myös kesäkaudella 2020, joka päättyi 24.10.2020 ja oikeuden pitää lennot myös seuraavalla kaudella, vaikka tarkastelukaudella slotien mukaisista lennoista ei olisi lennetty vaadittua 80 prosenttia. Delegoidulla säädöksellä edelleen jatkettiin poikkeusajankohtaa koko talvikauden 2020/21 loppuun asti eli 28.3.2021 loppuun asti. Nyt ehdotetulla asetusmuutoksella slot-asetuksen soveltamista muutettaisiin kesäkaudella 2021(29.3.-30.10.2020) niin, että lentoyhtiö voisi pitää saamansa slotit myös seuraavalla kaudella, jos se lentää saamiensa slotien mukaisista lennoista vähintään 40 prosenttia. Näin ollen normaaliajan 80/20-sääntö muutettaisiin kesäkaudelle 2021 40/60-säännöksi, koska on varsin todennäköistä, että Covid-19-tilanteen johdosta matkustajamäärät ovat vielä 2021 kesälläkin alle 50 prosenttia siitä, mitä ne olivat kesällä 2019.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 100(2) artikla, normaali lainsäätämisyjärjestys

Käsittely Euroopan parlamentissa

Asia pyritään käsittelemään kiireellisenä Euroopan parlamentissa

Kansallinen valmistelu

EU22 –liikennejaoston kirjallinen menettely 18.-22.12.2020

Eduskuntakäsittely

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) mukaan lentoliikenne kuuluu valtakunnan toimivaltaan.

Taloudelliset vaikutukset

Lähtö- ja saapumisajat ovat tärkeitä lentoyhtiöille lentoliikenteen harjoittamisen näkökulmasta ja saaduista sloteista pyritään pitämään kiinni vilkkaasti liikennöidyillä lentoasemilla.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

COM(2020) 818 final

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Risto Saari, LVM, risto.saari@lvm.fi p. +35829 534 2311

Päivi Jämsä, LVM, paivi.jamsa@lvm.fi p. +35829 534 2138

EUTORI-tunnus

EU/2020/0210

Liitteet

Viite

Asiasanat	lentoliikenne
Hoitaa	LVM
Tiedoksi	ALR, EUE, LIIVI, OM, UM, VNK, VTV, YM
